

Łatgiernik Nr 8
str. 1-2

 LexisNexis

Finanse publiczne

Komentarz

Cezary Kosikowski

Finanse publiczne. Komentarz

połączenia
PWN

politycznych
prze-
Niniejszy
przepisów
wyjaśnia
państwa
z zasady
Unii Euro-
two Try-
czelnego
czące za-
y. W ko-
mentarna
tem pra-

y muszą
y system
o służby
kże
inna ona
finanso-

Nexis.pl

34-572-8

45729

na 105 zł

Wydanie 2

2. Bez zgody zarządu jednostki samorządu terytorialnego organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może wprowadzić w projekcie uchwały budżetowej jednostki samorządu terytorialnego zmian powodujących zmniejszenie dochodów lub zwiększenie wydatków i jednocześnie zwiększenie deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego.

3. W przypadku nieuchwalenia uchwały budżetowej w terminie, o którym mowa w ust. 1, regionalna izba obrachunkowa w terminie do dnia 30 kwietnia roku budżetowego ustala budżet jednostki samorządu terytorialnego w zakresie zadań własnych oraz zadań zleconych. Do dnia ustalenia budżetu przez regionalną izbę obrachunkową podstawą gospodarki finansowej jest projekt uchwały, o której mowa w ust. 1.

1. Art. 183 ust. 1 nie ma zastosowania do sytuacji opisanej w art. 181 ust. 3, ponieważ wówczas podstawą gospodarki finansowej jest uchwała o prowizorium budżetowym j.s.t.

2. Operacje finansowe dokonane do czasu uchwalenia uchwały budżetowej na podstawie projektu uchwały lub na podstawie uchwały o prowizorium budżetowym podlegają zarachowaniu na rzecz postanowień zawartych w uchwale budżetowej.

3. Art. 183 ust. 2 wprowadza istotne ograniczenie organu stanowiącego w uchwalaniu uchwały budżetowej. Jest to rozwiązanie analogiczne do art. 219 ust. 1 Konstytucji RP, który odnosi się do ograniczenia Sejmu (art. 219 ust. 1). Znaczenie art. 183 ust. 2 ustawy o f.p. jest identyczne. Organ stanowiący j.s.t. nie może zmieniać zawartych w projekcie uchwały budżetowej propozycji wysokości dochodów i wydatków budżetowych w sposób, który prowadziłby do zwiększenia wysokości deficytu budżetowego przedstawionej w projekcie. Możliwe są zatem inne zmiany, polegające zarówno na zmniejszeniu dochodów, jak i na zwiększeniu wydatków, które nie prowadzą do zwiększenia deficytu. Mogą to być zmiany wewnętrzne, które nie zwiększają proponowanej wysokości deficytu, lecz ją zmniejszają bądź pozostawiają na tym samym poziomie, lecz inaczej rozkładają proporcje dochodów i wydatków. U podstaw rozwiązania zawartego w art. 183 ust. 2 leży przeświadczenie, że projekt uchwały budżetowej, w tym zawarta w nim wysokość deficytu budżetu, jest opracowany na podstawie przesłanek ekonomicznych i uwzględnia możliwości finansowe danej jednostki samorządu te-

rytorialnego. Organ stanowiący j.s.t. natomiast często podejmuje decyzje oparte bardziej na przesłankach społecznych lub politycznych niż na podstawach ekonomicznych. Art. 183 ust. 2 ma temu zapobiec, jeżeli chodzi o sprawy budżetowe.

4. Art. 183 ust. 3 ma zastosowanie w wypadku nieuchwalenia uchwały budżetowej do dnia 31 marca roku budżetowego. Budżet j.s.t. ustalony przez r.i.o. ma charakter zastępczy i tymczasowy. Jego ustalenie nie zwalnia organów j.s.t. od obowiązku przygotowania projektu uchwały i uchwalenia uchwały budżetowej na dany rok budżetowy. Może to być sytuacja, która nastąpi po odwołaniu dotychczasowego zarządu j.s.t. lub po rozwiązaniu organu stanowiącego j.s.t. i wyborze nowych radnych do tego organu.

Rozwiązanie opisane w art. 183 ust. 3 zostało wprowadzone przede wszystkim w celu wypełnienia luki, która powstaje z powodu braku uchwały budżetowej po dniu 31 marca roku budżetowego. Wypełnienie tej luki przez ustalenia, o których mowa w ust. 3, jest jednak pozorne. Po pierwsze, do czasu dokonania ustaleń przez r.i.o. nadal podstawę gospodarki finansowej stanowi projekt uchwały budżetowej opracowany przez zarząd. Po drugie, ustalenia izby nie zastępują uchwały budżetowej w całości, ponieważ dotyczą jedynie wydatków j.s.t. w zakresie obowiązkowych zadań własnych oraz zadań zleconych. To zaś oznacza, że ustalenia te nie są równoznaczne z pełną treścią uchwały budżetowej (por. art. 184). Ustalenia r.i.o. są ograniczone przedmiotowo, nie zaś pod względem czasowym. Obowiązują one do czasu uchwalenia uchwały budżetowej, natomiast jej skutki muszą być zarachowane na rzecz uchwały budżetowej. Nie ma też w tej sytuacji określonego terminu dla uchwalenia uchwały budżetowej, ponieważ jest to już sytuacja ekstremalna, w której nie dotrzymano zasady wyrażonej w art. 182.

5. Odrębną kwestią jest natomiast to, na jakiej podstawie r.i.o. może dokonać samodzielnych ustaleń, skoro nie dysponuje ona innymi materiałami, jak projekt uchwały budżetowej danej jednostki samorządu terytorialnego. Wybranie z tego projektu danych, które odnoszą się do finansowania obowiązkowych zadań własnych oraz zadań zleconych, jest trudne. Praktycznie można byłoby zatem oprzeć się w tych ustaleniach na propozycjach wydatków budżetowych pomniejszych o wydatki na finansowanie fakultatywnych zadań własnych danej jednostki.